

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.585/2017/10.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

. Tánczos Rita előadó bíró

. Tálné dr. Molnár Erika bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Hegedűs D. Andrea pártfogó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A per tárgya: Megbízási díj, táppénzkülönbözet és nemvagyon
kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.821/2016/6.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 39.M.3123/2015/16.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.821/2016/6. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000,- Ft (tízezer forint) felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000,- Ft (ötvenezer forint) felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli. A felperes a felülvizsgálati eljárásban 100%-ban lett pervesztes.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2007. január 1-jétől előbb határozott, majd határozatlan időre szóló közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperessel főtiszt (főelőadó) munkakörben. Feladatkörébe tartozott az alperes szervezeti és működési szabályzata értelmében a munka-, tűz-, és

környezetvédelmi szakterület, továbbá a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (FUEVE) rendszer szervezése, tervezése és működtetése. Nem látott el más munkakörbe tartozó feladatot és külön megbízási jogviszonyt sem létesítettek vele. A munkáltató 2012. május 15-i hatállyal felmentéssel megszüntette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát. A felperes 2013. május 10-én kelt és a munkáltató által 2013. május 13-án átvett „kérelem” elnevezésű beadványában többek között kérte az alperestől „a munkaköri kötelezettségén felül, éveken át végzett, lényeges többletmunkáját”. Továbbá „az üzemi baleseti táppénze igénybevételenek elutasítását”, illetve a „folytatólagosan hátrányos megkülönböztetéséből a jogviszonya (jogellenes) megszüntetéséből keletkezett elmaradt jövedelme, illetve keletkezett kárai megtérítését”. Az alperes tájékoztató levelében vitatta a felperes által előadottakat.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes 2015. május 15-én előterjesztett keresetében 2007. január 1-jétől 2011. május 4-ig terjedő időtartamra megbízási díj, illetve külön díjazás címén havi 38.600,- Ft, összesen 2.079.370,- Ft, megbízási díj címén 2011. május 25-től jogviszonya megszűnéséig havi 25.896,- Ft, összesen 277.082,- Ft, 2010. december 21-től 2011. január 2-ig terjedő időre üzemi baleseti táppénzkülönbözet címén 117.260,- Ft továbbá nemvagyoni kártérítés címén 5.450.000,- Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérelme indokául arra hivatkozott, hogy éveken át ellenszolgáltatás nélkül végezte a tűzvédelmi, környezetvédelmi és FEUVE tevékenységet, amelyek nem tartoztak a kinevezése szerinti feladati közé, így álláspontja szerint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban Kjt.) 24. § (1) bekezdése alapján megillették e juttatások. Kifogásolta, hogy az alperes keresőképtelensége idejére a baleseti táppénz folyósítása helyett éves szabadságát írta ki. Utalt arra, hogy foglalkoztatása ideje alatt a belső ellenőr munkatársa folyamatos jogsértéseket követett el, illetve hogy a munkáltató folyamatosan megsértette a törvényeket, rendeleteket és a katonai etikai kódexet. Nemvagyoni kártérítés iránti igénye vonatkozásában arra hivatkozott, hogy emberi méltóságát folyamatosan megsértették, járandóságait nem fizették ki maradéktalanul, vélemény-nyilvánítási szándékát elfojtották, mások mulasztását rajta kérték számon, gúnyt űztek belőle és szakmai tevékenységéből.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a felperes keresete nagyobb része elévült, mivel igényét 2015. május 15-én terjesztette elő, így a 2012. május 15-e előtt esedékessé vált követelések bíróság előtt nem érvényesíthetőek. Előadta, hogy a felperes munkaköre ellátása mellett a munkáltató rendelkezése alapján nem végzett többletmunkát, s megbízási jogviszony keretén belül sem foglalkoztatták. Nem más, hanem a saját munkakörébe tartozó

feladatait látta el, így helyettesi díjra sem vált jogosulttá. A munkáltató számára a felperesnek egy üzemi útibalesete volt ismert, amely 2010. december 21-én történt, így az esetleges táppénzkülönbözet iránti igénye is elévült. Vitatta, hogy a felperes személyiségi jogai sérültek volna, illetve hogy nemvagyonosi kártérítésre tarthatna igényt.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 39.M.3123/2015/16. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest 40.000,- Ft perköltség megfizetésére. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy bár a felperes 2013. május 10-én egy kérelem elnevezésű iratot nyújtott be az alpereshez, ez nem tekinthető az elévülést megszakító nyilatkozatnak, mert a munkáltató nem tudta azonosítani, hogy milyen időszakra, milyen jogcímen, milyen juttatást kér tőle a felperes. Az elévülési időn belül vizsgálta a bíróság a felperes különjuttatás iránti igénye jogszerűségét és megállapította, hogy a közalkalmazott azt sem tudta bizonyítani, hogy munkaköri feladatain túlmenően más feladatot is ellátott az alperes érdekében. A táppénzkülönbözettel kapcsolatban kifejtette, hogy az alperes nem minősül társadalombiztosítási kifizetőhelynek, illetve a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperes baleseti táppénz megállapítására és folyósítására jogosult lett volna, ezért nem találta megalapozottnak igényét. A kártérítési igény vonatkozásában sem állapította meg azt, hogy a felperes 2013. május 10-én kelt okirata megszakította az elévülést. Utalt arra a bíróság, hogy a felperes a jogviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítására külön pert kezdeményezett, ami azonban megszüntetésre került.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.821/2016/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és 20.000,- Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a felperest. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság nem ajánlotta fel a felperes számára pártfogó ügyvéd kirendelésének lehetőségét, nem tekinthető olyan súlyos eljárási szabálysértésnek, ami az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné, mert bár a felperes személyesen járt el, nem kérte pártfogó ügyvéd kirendelését és a másodfokú eljárásban is csak hivatkozott e jogsérelemre, ehhez azonban kérelmet nem társított. Az elsőfokú bíróság részletesen kioktatta a felperest az egyes kereseti kérelmei vonatkozásában a bizonyítási teher alakulásáról.
- [6] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal a körben is, hogy a felperes által az alperesnek küldött, 2013. május 13-án kelt levél nem volt alkalmas az elévülés megszakítására, illetve helytállónak találta a baleseti táppénzkülönbözet, illetve a kártérítési igény elutasítását is.

A felülvizsgálati kérelem, felülvizsgálati ellenkérelem

- [7] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően helyezze hatályon kívül és utasítsa új eljárás lefolytatására az elsőfokú bíróságot, illetve szükség esetén a jogerős ítéletet megváltoztatva a kereseti kérelmének adjon helyt és marasztalja az alperest a perköltségben. Előadta, hogy a Pp. 7. § (2) bekezdése alapján nem tájékoztatta az elsőfokú bíróság a pártfogó ügyvéd meghatalmazásának lehetőségétől, így megfosztották a tisztességes eljáráshoz való jogától. A tájékoztatást követően lehetősége lett volna eldönteni azt, hogy igénybe veszi-e pártfogó ügyvéd segítségét, vagy sem, a törvényszék ezzel kapcsolatban kifejtett álláspontja ellentmond az alapvető jogelveknek és az Alaptörvénynek. Ennek lett a következménye az, hogy jogi képviselővel nem tudta egyeztetni az eljárás menetét és nem volt ismerete arról, hogy kifogásolhatta volna a bizonyítási teherre tett kioktatását a bíróságnak.
- [8] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság olyan iratokat nem vizsgált érdemben, amelyek az ügy érdemére kihatással lettek volna, így a rá rótt bizonyításnak eleget tett. Érvelése szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését, a bíróság az általa megjelölt tényállítást szükségtelenül kívánta kiegészíttetni, mivel elég részletesen leírta a belső ellenőr magatartását is. A bíróság hiányosan vette figyelembe a tényeket, hiányosan mérlegelte azokat, így ítélete sem lehetett megalapozott. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság ítéletében még a tényeket sem kívánta pontosítani.
- [9] Anyagi jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy a kinevezése tartalmazta azokat a feladatokat, amelyeket törvényesen kellett volna végeznie, azonban a munkáltató más feladatokat is vele láttatott el. Fenntartotta álláspontját azzal kapcsolatban, hogy 2013. május 10-én az alpereshez intézett levele megszakította az elévülést, illetve hogy a bíróságok nem bírálták el a hátrányos megkülönböztetés vonatkozásában általa előadottakat, ami megvalósult a munkafeltételek biztosításában, az illetménye megállapításában, keresetkiegészítése megrövidítésében, illetve abban, hogy megbízási díj jogosultságából gúnyt űztek, megsértett jogszabályhelyet azonban az általa megjelölt anyagi jogszabálysértések vonatkozásában a felperes nem jelölt meg.
- [10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet hatályában tartsa fenn és marasztalja a felperest a perköltségben. Előadta, hogy az eljáró bíróságok helyesen állapították meg a tényállást, az elsőfokú bíróság részletesen kioktatta a felperest az egyes kereseti követelések érvényesítése tárgyában. Többször felhívta a figyelmét a bíróság a felperest a bizonyítás szükségességére és több alkalommal biztosított póthatáridőt bizonyítási indítványai, észrevételei megtételére. Érvelése szerint a felperes által 2013. május 10-én írt levél nem volt alkalmas az elévülés megszakítására, illetve egyéb igénye sem volt megalapozott.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [11] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [12] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [13] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként a Pp. 7. § (2) bekezdését, illetve 206. § (1) bekezdését jelölte meg. A felperes felülvizsgálati kérelmében azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 7. § (2) bekezdésében írt azon tájékoztatási kötelezettségének, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezését kérheti, az ezzel kapcsolatos szükséges tájékoztatást meg kellett volna adni számára.
- [14] Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy e körülmény önmagában nem értékelhető olyan súlyos eljárási szabálysértésnek, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné. Az elsőfokú bíróság a perben részletes kioktatásban részesítette a felperest az egyes kereseti kérelmek vonatkozásában, a bizonyítandó tényekről, körülményekről, részletesen meghatározta, hogy a perben mely tényállítást kinek kellett bizonyítania és több esetben lehetőséget biztosított a felperesnek arra, hogy ennek eleget tegyen. A felperes ennek ellenére nem teljesítette a bíróság felhívását. Megállapítható az is, hogy a felperes előtt ismert volt az a lehetőség, hogy pártfogó ügyvédi képviselet lehetőségét kérje, hiszen már fellebbezésében hivatkozott arra, hogy az erről való tájékoztatást az elsőfokú bíróság elmulasztotta, ennek ellenére ezzel kapcsolatban a másodfokú eljárás során nem terjesztett elő kérelmet és felülvizsgálati kérelmét is előbb személyesen nyújtotta be, majd csak azt követően vett igénybe pártfogó ügyvédi képviseletet, miután erre elutasítás terhe mellett a Kúria felhívta. Mindezek alapján helytállóan jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az ezzel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség elmulasztása nem érintette a felperes tisztességes eljáráshoz való jogát, illetve az általa hivatkozott, azonban pontosan meg nem jelölt Alaptörvényben biztosított egyéb jogát.
- [15] A felperes ezen túl arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését. Az eljárási szabálysértésre (az adott esetben a Pp. 206. § (1) bekezdésére) alapított felülvizsgálati kérelem nem eredményezheti annak megalapozottságát, mivel ha az eljárási szabálysértés megállapítható, abból még nem vonható

következtetés az anyagi jogszabályhely megjelölése hiányában arra, hogy ennek megsértése is megvalósult. A megsértett anyagi jogszabályhely megjelölése nélkül a hivatkozott jogszabálysértés tartalmi körülírása és arra vonatkozó jogi álláspont kifejtése mellett sem alapos a felülvizsgálati kérelem a Pp. 272. § (2) bekezdése alapján.

- [16] Bár a felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve hiányosan állapította meg a tényállást, nem jelölte meg, hogy mindez mely anyagi jogszabály megsértését eredményezi, így a Kúria az ezzel kapcsolatos felülvizsgálati érvelését érdemben nem vizsgálta.
- [17] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [18] A pervezstes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére, míg a munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságára figyelemmel a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [19] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a 2018. június 13-án tartott tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. június 13.

. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző